

רשימת שימור 2007 – אתרים בגלעין ההיסטורי

מס"ד	שם האתר	כתובת	רשימות שימור	מצב סטטוטורי	מצב קיים	הערות	מקורות מידע
1	בית אלון	הפלמ"ח 12	1995	גוש 6416 מוגן בתוכנית מתאר רש/717. תוכנית רש/999מאפשרת הוספת בנייה.	מוזיאון גיאולוגי ובית הראשונים, מבנה משופץ ופעיל בחצר המבנה לכיוון רח' הפלמ"ח צומח עץ אלמוגן ותיק.	יש כוונה להעביר את תצוגת בית הראשונים למקום אחר, ולהשאיר רק מוזיאון גיאולוגי.	
2	ברושים בגן הסלעים	רח' המחתרת		מבני ציבור (גוש 6415 חלקה 282)	3 עצי ברוש גדולים ויפים		
3	הברושים של משפחת מאירוביץ'	כ"ט בנובמבר 9	2004	גוש 6415 חלקה 390 אזור מגורים ב'	3 עצי ברוש בכניסה לבית מגורים פרטי של משפחת מאירוביץ'	שילוט באתר ע"י המשפחה	
4	בית הקברות הישן	רחוב הנצה	1995, 2004	גוש 6418 חלקה 28	בית קברות		יובל הארבעים עמ' 64-65, זאב ענר עמ' 22
5	שדרת ברושים	רחוב הנצה מדרום לשער התע"ש עד בית הקברות "הנצה"		גוש 6418 חלקות 10/41 דרך מוצעת	שדרה קיימת. אזור זה מסמן את הגבול המזרחי של הגלעין ההיסטורי.		
6	ברושים	רח' אוסישקין בגבול בתים 36-		גוש 6418 גבול חלקות 30,104	ארבעה עצי ברוש גדולים בגבול	שניים מהם קרובים לרחוב, ונראים	

מס"ד	שם האתר	כתובת	רשימות שימור	מצב סטטוטורי	מצב קיים	הערות	מקורות מידע
		38		אזור מסחרי	החלקה	היטב ממורד אוסישקין	
7	בריכת המים	סמטת המעיין	1995, 2004, פייבוש	גוש 6416 חלקות 52, 20 שטח למבני ציבור	המקום במצב טוב אך לא בולט בין הבריכות החדשות יותר		יובל הארבעים עמ' 149, 46-45, 215 רמת השרון שלנו – עמ' 99 הראשונים – עמ' 71 רשימת השימור של פייבוש
8	בית צבי	אוסישקין 71	פייבוש	גוש 6416 חלקה 20 שטח למבני ציבור	מבנה ציבורי (קונסרבטוריון)	ככל הנראה עבר תוספות בנייה	יובל הארבעים עמ' 93-92 הראשונים עמ' 71 דרור פויר רשימת השימור של פייבוש
9	ביה"ס הראשון	אוסישקין 65-67	1995	גוש 6416 חלקות 22 ו-25. ביה"ס הקיים – שטח למבני ציבור.	בית ספר (3 קומות)	ברשימת 1995 מצוינת הכתובת אוסישקין 80, להערכתנו בטעות.	על ביה"ס – יובל הארבעים 85-88, 123-117 הראשונים (בשניהם הוא מצוין ליד בית הוועד) רמת השרון שלנו – עמ' 133 הראשונים – עמ' 71, 97-92
10	מבנה צמוד למתחם בנימיני	ביאליק 46		שטח למבני ציבור גוש 6418 חלקה 477	בניין ישן ולידו עצי אורן וברוש	ייתכן שהבניין היה חלק ממתחם	על בית בנימיני – ראו בטבלת האתרים

מס"ד	שם האתר	כתובת	רשימות שימור	מצב סטטוטורי	מצב קיים	הערות	מקורות מידע
					מרשימים	בנימיני (חסר תיעוד)	שנהרסו
11	כיכר העצמאות	אוסישקין/ביאליק	2004	גוש 6416 גן ציבורי, תוכנית רש/412	הכיכר עברה כמה שינויים לאורך השנים		רמת השרון שלנו עמ' 90
12	בית הוועד הישן	ביאליק 41	1995, 2004	גוש 6416 חלקה 24 – שטח למבני ציבור	חלק ממשרדי העירייה. החזית שונתה משמעותית.		יובל הארבעים עמ' 230, 57 זאב ענר עמ' 28 הראשונים עמ' 65-151, 64
13	שדרות ביאליק	הקטע בין סוקולוב לאוסישקין	2004	גושים 6415-6418 אי התנועה – גן ציבורי. עצים ברחוב לא מסומנים (שטח דרך) העצים ברחוב הקוצר/ביאליק; חלקה 267 בגוש 6418	עברו כמה שינויים לאורך השנים.	בפרט יש לשמר עצי ברוש ליד פינת רחוב הקוצר	יובל הארבעים עמ' 61 (תמונה מ-1928), 236 (תמונה משנות ה-60) רמת השרון שלנו עמ' 90
14	בית מלינוב	שדרות ביאליק 21/כ"ט בנובמבר 8		גוש 6415 חלקה 56 הבניין – אזור מגורים ב', המגרש הצמוד לשדרות ביאליק – אזור מגורים ג'. קטע המדרכה הפונה לביאליק מסומן כדרך מוצעת.	מבנה ציבורי, וגן מוזנח בינו לבין שדרות ביאליק.	הנכס נתרם לעירייה בשנות ה-50, אך לא מסומן בתוכנית כמבנה ציבורי אלא כאזור מגורים.	הראשונים עמ' 145-146 יובל הארבעים עמ' 226

מס"ד	שם האתר	כתובת	רשימות שימור	מצב סטטוטורי	מצב קיים	הערות	מקורות מידע
15	עץ פיקוס ומבנה ישן	שדרות ביאליק 26		גוש 6417 חלקה 221 – מגורים ג'	גן ילדים ועץ פיקוס גדול ובולט		
16	בית מגורים	רח' סולד 6	פייבוש	גוש 6417 חלקה 177 מגורים ב' 1	מבנה מגורים קיים	יש חשש להריסת המקום כחלק מבנייה בכל המתחם של סוקולוב-הקיבוץ	דן יהב עמ' 28 רשימת השימור של פייבוש
17	עץ פיקוס של משפחת יונג	מרדכי פינת העבודה	2004	גוש 6417 חלקות 44, 752	עץ פיקוס ב"אדנית" סדוקה	יש צורך לשקם את קיר התמך לפני שיקרוס לרחוב.	שילוט באתר
18	החברה הכלכלית	העבודה פינת המלאכה	2004	גוש 6417 חלקה 56 שטח למבני ציבור	משרדים של העירייה		
19	איקליפטוס	רח' הפדויים פינת יבנה בכניסה לתיכון אלון		חלקה 400 גוש 6416 שטח מסומן אדום עם קווים אלכסוניים אפורים ואלכסוניים משובצים בשחור (לא מצאנו במקרא) – כנראה שילוב דרך ומשהו נוסף.	עץ גדול ומרשים	באתר ישב קיבוץ נחשונים	דן יהב עמ' 64 יובל הארבעים עמ' 146
20	ברושים וגרוויליאה	רחוב הטבק מול הגן הציבורי		גבול מערבי של חלקות 640, 637, 641, 692 בגוש 6415 גבול בין שצ"פ ודרך קיימת (רח' הטבק)	9 עצי ברוש ועץ גרוויליאה בכניסה לאזור בנייה.	שדרה ארוכה ובולטת	

מס"ד	שם האתר	כתובת	רשימות שימור	מצב סטטוטורי	מצב קיים	הערות	מקורות מידע
21	קולנוע כוכב	רח' כצנלסון פינת ברנשטיין- כהן	2004	גוש 6415 חלקה 616 שטח למבני ציבור	קולנוע פעיל. חזית עמודים מרשימה לצד מזרח ודרום.	קיימת תוכנית להריסה ובנייה חדשה (למעשה העברת נכס ציבורי לידיים פרטיות)	יובל הארבעים עמ' 156 וכן במפה בסוף הספר הראשונים זאב ענר עמ' 49 כתבה ב- YNET
22	עץ חרוב	רח' כצנלסון, בין בניינים 16-14		גוש 6415 חלקה 624 דרך מוצעת (אינה קיימת בפועל)	בחזית אזור מגורים.	עץ בולט ברחוב.	
23	מבנה ועצים עתיקים	רח' כצנלסון 10		גוש 6415 חלקה 591 אזור מגורים א'	בניין מגורים פרטי ועצים מרשימים	עץ הפיקוס בולט ברחוב.	יובל הארבעים עמ' 83
24	בית פורטנוי	המעפילים פינת המרי	פייבוש	שטח למבני ציבור (חלקה 344) וחנייה ציבורית (בקטע של חלקה 379) גוש 6415	שטח גן ציבורי ובו מס' עצי גרוויליאה שיש להגן עליהם. המבנה נהרס בסוף שנות ה- 80/תחילת ה- 90	הגן הציבורי אינו מעוגן סטטוטורית	יובל הארבעים עמ' 134, זאב ענר עמ' 36 דן יהב עמ' 22 רשימת השימור של פייבוש
25	בית הכנסת "יד ושם" שכונת פקר ואנדרטה בחצר בית הכנסת	המעפילים פינת המרי (מול בית פורטנוי)	2004	שטח ציבורי פתוח (בחלקה 379) ואזור מגורים א' (בחלקה 378) גוש 6415. האנדרטה נכללת בשצ"פ.	בית כנסת פעיל	בית הכנסת אינו מסומן סטטוטורית כמבנה ציבור, ומחציתו מסומנת כשצ"פ	יובל הארבעים עמ' 167, 269 רמת השרון שלנו עמ' 68

מס"ד	שם האתר	כתובת	רשימות שימור	מצב סטטוטורי	מצב קיים	הערות	מקורות מידע
26	גן אלוף	רח' הבנים	2004	גוש 6598 חלקות 238, 73	הגן שופץ ב- 2006		הראשונים עמ' 90
27	בית קנין (הסליק)	רח' מוריה 11		גוש 6417 חלקה 370 אזור מגורים ב'	בניין ישן ובחזיתו שני עצי ברוש מרשימים	שילוט העירייה על הסליק הוצב בעבר ברח' הר נבו 12 (מגרש מקביל). במהלך הדיונים על תוכניות הריסת הבניין בהר נבו 12, טענו בעלי המגרש שברשותם תצהיר על מיקום הסליק הנכון ברח' מוריה. לבקשתנו, הם יעבירו לנו את התצהיר (טרם התקבל – נכון ליולי 2008).	"הראשונים" – סיפורו של ישראל קנין תצהיר של ישראל קנין (אביב 2007)
28	איקליפטוסים	רח' קהילת בבל		גוש 6417 חלקה 843 (בקטע המזרחי) ו-842 רוב האתר מסומן שצ"פ עם קווים אלכסוניים אפורים (לא מופיע במקרא) וחלקה 842 כדרך משולבת		חורשה מרשימה של איקליפטוסים.	

מס"ד	שם האתר	כתובת	רשימות שימור	מצב סטטוטורי	מצב קיים	הערות	מקורות מידע
29	בית גוטמן	וייצמן 4	1995	גוש 6415 חלקה 42 אזור מסחרי	מרכז לקבלה "מקום בלב", משופץ	לא הומלץ לשימור ב- 1995 אלא רק לתיעוד. אנו ממליצים לשמרו.	ספריית יד לבנים – משפחת גוטמן (בתיקי ראשוני רמה"ש)
30	מבנה ועץ וושינגטוניה	וייצמן 9		גוש 6417 חלקה 217 – מגורים ג'	מבנה מסחרי, עץ וושינגטוניה גבוה ובולט מאחוריו		
31	באר וביה"ר לקרח	וייצמן 20	1995, 2004, פייבוש	גוש 6415 חלקה 34 שטח למבני ציבור	הבאר במצב סביר. לא ברור לגבי המבנים בחצר, עד כמה הם מייצגים את שרידי ביה"ר לקרח (חסר תיעוד) עמדת הגנה עם חרכי ירי מעל הבאר	יובל הארבעים, הראשונים עמ' 36,27 רשימת השימור של פייבוש	
32	בית הדואר הישן	שדרות וייצמן 27		גוש 6599 חלקה 173 שטח למבני ציבור	סניף דואר פעיל.		יובל הארבעים עמ' 217 הראשונים עמ' 139
33	אנדרטת הבנים	שדרות וייצמן	2004	גוש 6599 חלקה 173 שטח למבני ציבור (כולל כל הגן הציבורי הקיים)	אתר מטופח	האנדרטה שונתה והורחבה לאורך השנים, ונוספה אנדרטה לקורבנות הטרור בצמוד.	רמת השרון שלנו עמ' 161 הראשונים עמ' 127 יובל הארבעים – תמונה היסטורית בעמ' 263, תמונת גן הבנים

מס"ד	שם האתר	כתובת	רשימות שימור	מצב סטטוטורי	מצב קיים	הערות	מקורות מידע
							בעמ' 264
34	מגדל המים	סמטת מגידו מאחורי ב"ס רוטברג	1995, 2004	גוש 6794 חלקה 109 שטח ציבורי פתוח	מגדל מים	סמל העיר מסומן כשצ"פ, בפועל זהו שטח מבני ציבור.	יובל הארבעים – עמ' 162 תמונה, עמ' 163 פירוט
35	מסגריה ישנה	סוקולוב 71		גוש 6415 חלקה 43 אזור מסחרי	צריף עץ הנראה נטוש ורעוע	תמונה של המבנה מופיעה במסדרונות העירייה (נכון ליולי 2007).	תמונה להשוואה: יובל הארבעים – עמ' 275
36	"טמבור"	סוקולוב 73		גוש 6415 חלקה 32 אזור מסחרי מיוחד	אתרים 36-39: מקבץ מבנים סמוכים, עם גגות רעפים אדומים, המשמשים עסקים מסחריים שונים.	מדובר על מקבץ מבנים (שחשיבותם כמקבץ גדולה מזו של כל מבנה בנפרד), ולא רחוק מציר השדרות שהגדרנו כמרכזי לשימור.	מפה המצורפת ליובל הארבעים – תמונת בנק לאומי הממוקם בצד זה של הרחוב (ככל הנראה = סוקולוב 79 של היום).
37	"מירי ראודניץ"	סוקולוב 75		גוש 6415 חלקה 31 אזור מסחרי מיוחד	אתרים 36-39: מקבץ מבנים סמוכים, עם גגות רעפים אדומים, המשמשים עסקים מסחריים שונים.	מדובר על מקבץ מבנים (שחשיבותם כמקבץ גדולה מזו של כל מבנה בנפרד), ולא רחוק מציר השדרות שהגדרנו כמרכזי לשימור.	
38	"גדי עמר"	סוקולוב 77		גוש 6415 חלקה 30 אזור מסחרי מיוחד	אתרים 36-39: מקבץ מבנים	מדובר על מקבץ מבנים (שחשיבותם	

מס"ד	שם האתר	כתובת	רשימות שימור	מצב סטטוטורי	מצב קיים	הערות	מקורות מידע
					סמוכים, עם גגות רעפים אדומים, המשמשים עסקים מסחריים שונים.	כמקבץ גדולה מזו של כל מבנה בנפרד), ולא רחוק מציר השדרות שהגדרנו כמרכזי לשימור.	
39	"שבא"	סוקולוב 79		גוש 6415 חלקה 528 אזור מסחרי.	אתרים 36-39: מקבץ מבנים סמוכים, עם גגות רעפים אדומים, המשמשים עסקים מסחריים שונים.	מדובר על מקבץ מבנים (שחשיבותם כמקבץ גדולה מזו של כל מבנה בנפרד), ולא רחוק מציר השדרות שהגדרנו כמרכזי לשימור.	
40	שני עצי גרוויליאה	רח' אוסישקין 59		גוש 6418 חלקות 43/365, בייעוד דרך קיימת.	שני עצים גבוהים ומרשימים		

רשימות שימור:

הטבלה לעיל נסמכת על שלוש רשימות שימור שעמדו לרשותנו.

1995 – רשימת השימור העירונית הישנה (הגיעה לידינו רק הרשימה עצמה, ללא חומר רקע ונימוקים לשימור כל אתר).

2004 – רשימת השימור הישנה של עמית מנדלסון (הצעה, לא נדונה בעירייה).

פייבוש – רשימת השימור של פייבוש יעקובי משנת 2004 (הצעה, לא נדונה בעירייה).

המקומות שבטבלה זו, מייצגים את רשימת השימור החדשה של שנת 2007. בטבלה נפרדת, מופיעים אתרים שהופיעו ברשימות שימור קודמות ונהרסו בינתיים.

האתרים שברשימות מתייחסים לגבולות "הגלעין ההיסטורי" (בין הרצליה, רח' הנצה, דרך ראשונים ובמערב רח' שניר-הבנים) + מגדל המים בנווה מגן שמופיע ברשימות שימור קודמות ומהווה סמל העיר. (נוסף לרשימה זו, יש לדון בשימור אתרים מחוץ לגלעין ההיסטורי, שהם אתרים מחוץ למסגרת עבודתי זו).

רשימת מקורות (ספרות, עיתונות ואתרי אינטרנט)

1. רמת השרון - יובל הארבעים, ג. קרסל, הוצאת המועצה המקומית, 1963
2. רמת השרון שלנו - אילנה מרום 1988
3. הראשונים – ותיקי רמת השרון מספרים - פייבוש יעקובי, 1993
4. מעיר שלום למושבה – סיפורה של רמת השרון 1923-1993 – זאב ענר, דורית ישראל 1993
5. קיבוצים ברמת השרון בשנות השלושים והארבעים – דן יהב, הוצאת מאה, 1993
6. אתר "אדריכלות נעלמת" <http://www.disappearing-architecture.org.il> (תמונות של בית ריינגבירץ)
7. ספר על משפחת בנימיני – "תמול שלשום" – פרקי זכרונות מימים עברו לרבי צבי נחום בנימיני, ראיון וערך ד"ר ה.י. ייבין
8. כתבה ב- YNET – קולנוע כוכב
9. כתבה ב"קול ברמה" קיץ 2003 – "סוכמו היעדים ודרכי הפעולה של הוועדה לשימור אתרים" (כולל פירוט רשימת השימור של פייבוש).
10. כתבות במקומונים על הריסת המאפייה (קיץ 2005).
11. "במותם ציוו לנו את הדופלקס", כתבה של דרור פויר ב"צומת השרון", 28/10/94
12. רשימת תיעוד מייסדי רמה"ש בספרייה העירונית (לגבי משפחת גוטמן – בית גוטמן בשד' וייצמן 4).
13. "העצים הסמליים של ר' אליהו", ישעיהו אביעם, "על המשמר", 11/9/64